

c. Bij mijn *Ch. cynocephala* zijn de haren op het borststuk overwegend zwart, bij *Ch. carbonaria* overheeft het geel.

d. De kopvorm is anders: de middenknobbel is bij *Ch. cynocephala* veel gepro-
nonceerder.

e. De pootkleur (*Ch. carbonaria*: tarsleden veel geler, *Ch. cynocephala*: tars-
leden zwart) heeft geen waarde: ik bezit *Ch. carbonaria* met geheel zwarte tarsen,
terwijl ze bij het exemplaar van *Ch. cynocephala* niet geheel zwart zijn!

Ch. carbonaria bezit ik nu (behalve de al eerder vermelde ♂♂ van Losser)
van Rijckholt, 1.VI.1963, ♀ (destijds als *Ch. cynocephala* gepubliceerd: *Ent. Ber.*
24: 228, 1964) en van Ulvenhout, 27.VII.1966, leg. H. J. VAN DER KRIFT.

Summary

Enumeration of interesting Syrphidae, observed in 1968, especially in the south
of Netherlands Limburg.

Rotterdam 16, Prinses Julianalaan 72.

Lichtvangsten van Lepidoptera in 1968 bij de Abdij Sion (gem. Diepenveen)

door

G. J. FLINT

In 1968 stonden voor de laatste keer twee lichtvallen in de buurt van elkaar
opgesteld (fruittuin en bosrand). De aantallen vlinders in de maanden mei en
juni waren zeer gering door veel heldere en koele nachten. De nachten van juli,
augustus en september gaven in verhouding tot voorgaande jaren gemiddeld veel
grotere vangsten, hoewel het aantal nachten met boven de 80 soorten macro's
slechts 13 bedroeg. Er werden rond 375 soorten macro's geteld. Over het ge-
heel genomen was het een vrij goed seizoen. Ook dit jaar verschenen er op deze
vangplaats weer een aantal soorten voor de eerste keer. Het blijkt echter, dat
vele van de nieuwe aanwinsten van de laatste jaren niet ieder seizoen terug-
komen. Het zijn al te vaak eenmalige en toevallige vangsten.

1. S c h a a r s e s o o r t e n .

Odontotia carmelita Esper, 16 exemplaren.

Actinotia polyodon Cl., 4 exemplaren.

Noctua fimbriata Schreber, 8 exemplaren.

Earophila badiata Den. & Schiff., 2 exemplaren.

Sphinx ligustri L., 1 exemplaar; een groot aantal jaren deze vlinder hier niet
meer waargenomen.

Pachetra sagittigera Hufnagel, 1 exemplaar.

Niet eerder waargenomen soorten voor deze vangplaats:

Dendrolimus pini L., 1 ♂.

Drepana curvatula Borkhausen, 1 ♂.

Archanara algae Esper, 2 exemplaren.

Phyllodesma tremulifolia Hübner, 1 ♂ (P. ALMA).

Coscinia cribraria L., 4 exemplaren (P. ALMA).

2. Trekvlinders.

Vermeldenswaard en nieuw voor deze vangplaats zijn de volgende soorten:

Autographa bractea Den. & Schiff., 1 ♂ op 21.VIII (P. ALMA).

Spodoptera exigua Hübner, 1 ♂ op 11.IX (G. J. FLINT).

3. Dagvlinders in de val.

Van *Quercusia quercus* L. werd op 9.VIII een exemplaar in de val aange-
troffen.

4. Ontbreken van soorten.

Clostera anachoreta F., *Calamia tridens* Hufnagel (= *virens*) en *Euplexia
lucipara* L., vroeger gewone verschijningen, zijn langzaam maar zeker aan
het verdwijnen. De laatste 10 jaren zijn ze meer niet dan wel gesignaleerd.

5. Afwijkende vormen.

Van *Cynia mendica* Clerck werd op 27.V een prachtige bilaterale gynandro-
morf gevangen. Het dier is rechts mannelijk en links vrouwelijk (zie afb.)

Foto: B. J. BIRZA.

Op de foto is goed te zien, dat de mannelijke kant kleiner is dan de vrou-
welijke zijde. Het seksuele dimorfisme van deze vlinder (zwart-wit) komt
hier op waarlijk unieke wijze tot uiting.

Tethea ocularis L. Dit seizoen verschenen voor het eerst enkele donkere
exemplaren van f. *fusca* Cockayne.

Drymonia chaonia Hübner, f. *delineata* Lempke, een recente vorm, die zich
schijnt uit te breiden.

Caradrina morpheus Hufnagel, f. *fuscomarginata* Lempke. Zie opmerking bij
chaonia.

6. Late data.

Wie lang doorgaat ontmoet keer op keer late verschijningen.

Drepana binaria Hufnagel, 1 ♂ op 4.X, wellicht behorend tot een derde generatie.

Bomolocha crassalis Fabricius. Op 12.IX een vrij afgevlogen exemplaar.

Chloroclystis v-ata Haworth (*coronata* Hb.). Op 5.IX een afgevlogen exemplaar. Dit is een vrij late datum voor de tweede generatie.

Serraca punctinalis Scopoli. Een ♂ op 2.IX, dat tot een partiële tweede generatie kan behoren. Ook de vliegtijd van *Operophtera brumata* L. kan wat scherper gesteld worden door het verschijnen van 1 ♂ op de lamp op 5.IV.

7. T a l r i j k i n a a n t a l.

In de derde decade van augustus was de tweede generatie van *Diarsia rubi* Vieweg taltijk. Buiten deze periode beliep het dagelijkse aantal meestal van 1—60 exemplaren. Van 19.VIII—30.VIII was het gemiddelde per dag 281 exemplaren. De oorzaak was snel gevonden in de bewolkte, zachte, zelfs drukkende nachten in dit tijdvak. Merkwaardig was nu, dat in de overeenkomstige periode geen enkele andere soort met grotere vluchten reageerde. De Pyralide *Sylepta ruralis* Scop. vloog in VII veelvuldig.

Summary

Results of two traps placed near the Abbey of Sion in the province of Overijsel in 1968. 1. Some rare species. 2. Migrants. 3. A specimen of *Q. quercus* in the trap. 4. Species which have disappeared. 5. Some remarkable forms, among which a fine bilateral gynandromorph of *Cycnia mendica*. 6 Late dates. 7. Species present in great numbers.

Deventer, Swaefkenstraat 39.

Schwenke, W., Zwischen Gift und Hunger. Schädlingbekämpfung gestern, heute und morgen. Springer Verlag, Berlin, Heidelberg, New York, 1968.

Het 131 pagina's tellende boekje geeft in kort bestek een uitstekend overzicht over de problemen, die verbonden zijn aan de dwingende eis zo groot mogelijke oogsten te krijgen om de snel groeiende wereldbevolking te kunnen voeden. Het houdt zich dan ook in hoofdzaak bezig met de belagers van de cultuurplanten, van onkruiden en virussen tot gewervelde dieren toe. Uitvoerig gaat de schrijver in op de moderne chemische bestrijding, waarbij niet alleen de voordelen, maar ook de bezwaren en de gevaren besproken worden. Niet zelden werken bespuitingen averechts, doordat predatoren het slachtoffer worden, waardoor vroeger nauwelijks een probleem vormende dieren, die beter tegen de giften bestand zijn, nu hun kans krijgen, zoals het fruitspint *Metatetranychus ulmi*.

Natuurlijk komt ook de biologische bestrijding ter sprake: het kweken van resistente rassen, vermindering van monocultures, bescherming van nuttige dieren, kweken van insecten dodende bacteriën, steriliseren van mannetjes.

Voor de toekomst: intensivering van de plantenziektenkundige diensten, waar enigszins mogelijk instandhouding van de natuur, lucht en grond zoveel mogelijk vrij houden van giftige stoffen door het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen, die niet snel afgebroken kunnen worden (zoals DDT), zoveel mogelijk te vermijden.

Het keurig uitgevoerde boekje, dat met 46 afbeeldingen geïllustreerd is, kost gebonden DM 7,80. Het vormt Band 96 van de serie Verständliche Wissenschaft, Naturwissenschaftliche Abteilung. — LPK.